

NOTITIA LITTERARIA IN S. ABBONEM.

(Apud Oudinum., *Script. eccles.*, tom. II, pag. 509.)

S. Abbo Florianensis abbas et martyr, sive Sancti A Benedictinorum Sancti Germani Parisiensis biblio-
 Benedicti ad Ligerim, in episcopatu Aurelianensi, thecario, *Epistolas Abbonis* nonnullas in manuscri-
 vir doctus ac sanctus, cujus doctrinam varia ab illo ptis codicibus quibusdam Pithœanis inventas, quas
 scripta opera probant, cujus sanctitatem effusus ad bibliotheca quædam Parisina asservabat, quasque
 conservandam observantiam ordinis atque oblatu haud dubie eruditi hujus regie urbis viri dudum
 sanguis testatur. Meminere hujus Abbonis, ut infra latere ineditas non paterentur. Harum unam ad
 quoque dicemus, Sigebertus in Catalogo *Scriptorum abbatem Fuldensem* edidit Stephanus Baluzius, to-
ecclesiasticorum, cap. 139, et in *Chronico* ad annum mo I *Miscellaneorum* pag. 409; fragmenta autem
 990, et Senatus quoque Bravonius, sæculi XII aliarum dedit Aimoinus in *Vita S. Abbonis*, Epi-
 scriptor, in *Vita S. Oswaldi*, apud Surium ad diem stolarum quidem duarum *Bernardum abbatem Bel-*
 15 Octobris. Ex quo cognoscimus hortatu S. lilocensem, hujus Vitæ cap. 10. Alterius ad Gregorium
 Dunstanni, dum in Anglia moraretur, illum scri- V, *Romanum pontificem*, ibid. cap. 12. Denique epi-
 psisse *Passionem B. Edmundi regis et martyris*, stolæ hexametris versibus ad *Ottonem imperatorem*
 quam habemus apud Surium tomo VI, ad diem scriptæ, ibid. cap. 13. Has olim *Abbonis epistolas*,
 20 Novembris, et quæ manuscripta exstat in bi- viderat Joannes Balæus, Anglus, quippe quarum
 bliotheca privata Lumleiana in Anglia, atque etiam B assignatis earum titulis ipse meminit, in opere suo
 in Regia Galliarum bibliotheca, codice ms. 3861, *De scriptoribus Angliæ*, ubi de Abbone ita habet :
 fol. 66. Exstant hujus Abbonis opera nonnulla im- « Abbo, Florianensis cœnobii abbas, Gallus, patria
 pressa, alia temporum lapsu interciderunt. Scri- Aurelianensis, scripsit *Vitam Eadmundi martyris*,
 pserat *libros dialecticos et astronomicos*, ut testatur libris II; *Apologeticum ad Francorum reges* librum I;
 Aimoinus in ejus *Vita*, cap. 3, quos injuria tem- Super calculo Victorii lib. I; *Additiones in eundem*
 porum nobis abripuit. Ejusdem *Commentarius in* lib. I; *De motibus stellarum* lib. I; *De planetarum*
Victorii Canonem paschalem, quo *Cyclos annorum* cursu, lib. I; *Demonstrationes astronomiæ* lib. I; *Contra*
 ab incarnatione Domini ad sua usque tempora episcopum Aurelianensem lib. I; *Rudimenta puerilia*
 juxta veram Evangeliorum fidem correxit, lapsu lib. I; *Categoriarum spiritualium* lib. I; *De computo*
 temporum interiit: cujus memoriam nobis reliquit lib. I; *Homilias in Evangelia* lib. I; *De cœna Domini*
 Sigebertus in libro *De illustribus Ecclesiæ scripto-* lib. I; *Epistolas ad Gregorium V, Robertum regem, im-*
 ribus, cap. 139, his verbis: *Quantum valuerit in peratorem Ottonem, Bernardum Bellilocum, Odilo-*
 utraque scientia ostendit, cum super calculum Victo- nem Cluniacensem. De sancto Stephano protomartyre
 rii commentatus est; quem ac sua usque tempora sequentiam unam et *Responsoria* quædam edidit *Cir-*
 adductum, ad annos postea circiter 1595 dilatavit. C culos annorum incarnationis Dominicæ ad sua usque
Apologeticus quoque *Abbonis ad Hugonem Fran-* tempora correxit. Obiit anno 1004, a suis monachis
corum regem (22) *pro immunitatibus monasterii* interfectus, cujus *Vitam* scripsit Aimoinus *Floria-*
Florianensis, periit; cujus exstant fragmenta apud censis. » Hæc Balæus, qui ex occasione *Anglis* suis
 Aimonium in *Vita Abbonis* capp. 8 et 9. Jam ad hunc, Gallum, inseruit, forsitan quod ejus *Opera* ma-
 opera impressa veniamus. Exstat *Epitome de Vitis* nuscripta simul omnia hæc in Anglia invenisset.
Romanorum pontificum XCI, collecta ex Anastasii *Epistolæ* porro *istæ* cum *Apologetico ad Francorum*
 Bibliothecarii *Historia pontificia*, et cum eadem *regem* hoc anno 1687 editæ sunt atque immissæ in
 Moguntiæ anno 1602 in 4 excusa, studio atque Opera posthuma *Petri Pithœi Trecensis*, quæ tribus
 opera Joannis Busæi *Noviomagensis*, soc. Jesu in folio voluminibus et prelo Galliarum regio pro-
 theologi. *Vita sancti Edmundi Anglorum regis et* dierunt, magno hujus insignis viri qui ab annis cen-
martyris, quam dum in Anglia commoratus est a tum vel circiter obiit, multaque *manuscripta* reli-
 Dunstano rogatus scripsit, exstat apud Surium ad quit, honore et desiderio. Exstat *Apologeticus* *istæ*
 diem 20 Novembris. *Epitome seu Collectiuncula* *Abbonis* cum *Epistolis variis* tomo I, pag. 393 et de
canonum sub certis materiarum capitibus, quam edi- sequentibus ad pag. 429. Quod diximus de ætatibus
 dit Joannes Mabillon, tomo II *Analectorum*, pag. D ejus, cognosci potest ex eo quod *Apologeticum* suum
 248 et sequentibus, ubi varia præluit *De scriptis* ad Hugonem Capetum filiumque ejus Robertum
 tam editis quam deperditis Abbonis abbatis, de quo Galliarum reges, scripserit. Nam hos et Ottonem
 etiam pluribus agit sæculo VI *Sanctorum ordinis divi* tertium imperatorem οὐρχρόνους fuisse, apertum sc-
 • *Benedicti*. Hunc autem huc attulimus ob *Epitomen* tis est. Idem indicant *Epistolæ Abbonis* plures a
canonum quam Labbeus omisit, nondum quippe Gregorium V summum pontificem atque alios, qu-
evulgatam. Audio recenter a Placido Porchero, nunc impressæ exstant. Hujus Abbonis *Vitam* t

(22) Vide infra, col. 417.

mortem sanctissime obitam die 13 Novembris, Indictione II, anno Christianæ salutis 1004, in monasterio Squirs seu Regulæ ad Garumnam in diocesi Vasatensi, descriptam ab Aimoino monacho Floriacensi, ejus discipulo ac comite, qui præsens aderat, habes in *Bibliotheca Floriacensi*, pag. 299, cum aliquot ejusdem viri miraculis insertam, studio Joannis a Bosco, Cælestini, anno 1605, Lugduni, apud Horatium Cardon. Sigebertus attamen in *Chronico* eadem ejus, minus castigatè, ad annum 1003 retulit, aliosque etiam summos chronologos in errorem induxit. Videnti quoque Glaber Rodolphus lib. III, cap. 3, Joannes Trithemius et recentiores alii, cum Labbeo in *Dissertatione historica De scriptoribus ecclesiasticis a Bellarmino recensitis*, tomo I, pag. 22; Joannes Mabillon., loco citato, B Gerardus Joannes Vossius, lib. II *De historicis Latinis*, cap. 41, pag. mihi 354 ultimæ editionis, et pag. 331 editionis primæ; Jacobus Philippus Bergomas,

lib. XII *Supplementi Chroniconum*, ad annum 982, qui eum *Albonem* perperam vocat; Carolus Sausselus in suis *Annalibus Aurelianensibus*, lib. IV, cap. 8; atque imprimis conservator *Epistolarum Abbonis*, Petrus Pithæus in *Collectione seu Collectaneo veterum historiarum Francicæ scriptorum*, ubi ex veteri membrana Vitam hujus Abbonis habes, quam citatus Balæus *Aimoni* seu *Aimoino* potius *Floriacensi monacho* attribuit, ut Labbeus scribit. Ibi inter alia exponitur quomodo, seditione inter Vascones et Francos coorta, lancea interemptussit, quod anno 1004 contigit, Idibus Novembris, natali die sancti Bricii, qui dies et a monachis in honorem Abbonis celebratur: unde omnino diversus est ab abbate illo Sancti Germani Parisiensis monacho et poeta, qui anno 886 et 887 floruisse legitur; Joannes Mabillon in *Actis sanctorum ordinis divi Benedicti*, sæculo sexto, parte I, pag. 39, editionis Parisiensis apud Carolum Robustel a. 1701, in fol.

MONACHORUM FLORIANENSIVM

EPISTOLA ENCYCLICA DE CÆDE ABBONIS ABBATIS

(Apud Baluz., *Miscellanea*, tom. II, pag. 114.)

Universis abbatibus Christiane fidei quoque C locorum habitantibus, Floriacensis conciola dejecta et Patre vidua.

Fletu pene absorptis, dolore contritis, manum porrigite spiritalis auxilii, Patres sanctissimi, per affectum fraternæ charitatis. Pane mœroris potuque amaritudinis cibati, vestris orationibus mereamur recreari, quorum cithara lætitiæ versa est in luctum mœstitiæ, quorum organum luctuose sonat lamentum, et jucunditas vocem tantummodo flentium. Pervenit gladius doloris usque ad animam, dum deploramus pro sanctæ religionis studio domnum et

abbatem nostrum Abbonem excessisse a sæculo coronatum martyrio, qui Wasconum gladiis felix promeruit feliciter beatorum martyrum socius fieri; cujus animæ contagia vestra oratio abstergat, qui vestri amator omniumque Christi servientium verus semper exstitit dilector. Nobis quoque, quos orphanos reliquit, fraternis succurrite votis, et Deum omnipotentem placate orationum hostiis, ut dignetur sua gratia gregem decapitatum et pio Patre orbatum consolari. Obiit Idibus Novembris, die natali sancti Bricii.

SANCTI ABBONIS

ABBATIS FLORIANENSIS.

EPISTOLÆ ET APOLOGETICUS.

Prodierunt in Operibus posthumis Petri Pithæi, Cod. Canonum vet. Romanæ Ecclesiæ Parisiis, typis regiis, anno 1687. ad calcem tomi I, pag. 393, ex bibliotheca illustrissimi D. D. Claudii Lepelletier, regni administri, regii ærarii præfecti et supremi Galliarum senatus præsidis infulati, et apud Galland., *Bibliothecæ Patrum* tom. XIV.)

MONITUM EDITORIS PARISIENSIS,

Hæc prodeunt, erudite lector, varias inter Petri et Francisci Pithæi fratrum lucubrationes, quæ inter eas reperta sunt Abbonis Floriacensis olim abbatis celeberrimi opuscula, et quorum huc usque non nisi fragmenta ab Aimoino ejus Vitæ inserta comparuerunt. Elegantiorum in his cultum ornatumque non requies, modo nota memineris sæculo bonarum artium parum feraci. Sat bene, opinor, tecum actum existimabis, si nervi seu domus feditates orationis rerum fructu compensentur. Non ad eloquentiæ aut eruditionis jactationem scripsit